

GENAR Başkanı İhsan Aktaş'a Cumhurbaşkanlığı Sistemi'ni sorduk

ABONE OL

Google News

TBMM önümüzdeki yaz başında Cumhurbaşkanlığı Sistemi'ni halka götürmeye hazırlanıyor. Peki halk Cumhurbaşkanlığı Sistemi hakkında ne düşünüyor? Referandumdan sonra yeni bir Cumhurbaşkanlığı seçimine ihtiyaç var mı? Bir çatı adayının Erdoğan karşısında şansı var mı? Bu soruları GENAR Başkanı İhsan Aktaş'a sorduk:

KAMUOYU "CUMHURBAŞKANLIĞI SİSTEMİ" ADINI SEVDİ

-Yaptığınız araştırmalara göre AK Parti Cumhurbaşkanlığı sürecini doğru yürütüyor mu?

-Başkanlık ismine karşı toplumda bir mesafe vardı. Sistem değişikliğinin Cumhurbaşkanlığı Sistemi olarak adlandırılması doğru bir tercih oldu. Bugüne kadar yaptığımız araştırmalarda kısmi bir mesafe vardı. Adının Cumhurbaşkanlığı Sistemi olması halk tabanında daha yumuşak bir algılama

değişikliğine sebep oldu.

ERDOĞAN'A DESTEK %60'IN ÜZERİNDE

-Anayasa değişikliği MHP ve AK Parti'nin oylarıyla meclisten geçip sandık halkın önüne geldiğinde bugünkü verilerle nasıl bir sonuç öngörüyorsunuz?

AK Parti ve MHP'nin desteğini düşündüğümüzde referandumun sorunsuz şekilde geçeceğini düşünüyorum. [Cumhurbaşkanı](#) Erdoğan'a kamuoyu desteğine gelince. Yaptığımız son araştırma verilerine göre konuşacak olursak Sayın Cumhurbaşkanı bugün tekrar aday olursa oy oranı %60'ı bulmaktadır. Cumhurbaşkanı'nın kamuoyu desteği seçildiği tarih olan 2014 yılına göre oy oranı %8 artmış gözükmektedir. Bu yönüyle AK Parti oylarını da yukarıya çeken bir forksiyon icra etmektedir.

AK PARTİ'NİN OY ORANI %53.8

-Peki AK Parti'nin oy oranı ne durumda?

Cumhurbaşkanı'nın kendi oy oranı %60 seviyelerindeyken AK Parti'nin oy oranı %53.8'dir. Yani 2015 seçimlerinden bu yana AK Parti'de yaklaşık 4 puanlık bir artış gözükmektedir.

-Halk Cumhurbaşkanlığı sistemini biliyor mu?

Tam bildiğini söyleyemeyiz. Bilme oranı arttıkça destek de artıyor.

-Bu artışın sebebini ne ile açıklayabiliyoruz?

Birincisi ve tartışılmaz olarak bu artışın sebeplerinin başında 15 Temmuz darbe girişimi ve bu ihanete karşı hükümetin dik duruşudur. Bunun dışında PKK ve FETÖ'ye batı kamuoyunun vermiş olduğu destek de potansiye AK Parti seçmenini kenetlediğini düşünüyoruz.

MHP'NİN İLİMLİ TAVRI CHP VE HDP'Yİ İTTİFAKA ZORLADI

-MHP'nin anayasa değişikliğine verdiği destek kamuoyundaki MHP algısını hangi yönde etkiledi?

MHP'nin bu sürece destek vermesi öncelikli olarak kendisini Türk siyasetinin etkin bir katılımcısı haline getirmiştir. Bazı tezlerini yeni Anayasa'da yer almasını sağlamıştır. Bunun yanında iktidar partisi ile muhalefet partisinin birarada sorun çözümünde birlikte hareket edebilme olunluğu gösterilmiştir. MHP'nin bu tutumu CHP'yi yalnızlaştırmış ve HDP ile ittifak yapmak zorunda bırakmıştır.

-Peki muhalefet partileri bu referandum sürecinde nasıl bir pozisyon takınacak?

15 Temmuz sonrası yapmış olduğumuz kutuplaşma-uzlaşma araştırmasında ortaya çıkan bir veriyi kümeleme analizine tabi tuttuğumuzda milliyetçi, muhafazakar, vatansever, gençler ve görece eğitim düzeyi düşük AK Partili ve MHP'liler birinci kümede kümelenmektedir. Bu grubun toplam orayı %75'lere denk gelmektedir. İkinci küme ise CHP yoğunluklu yaşlı, solcu, sosyal demokrat, sosyalist, ulusalcı ve HDP'lilerden oluşmaktadır. Bu oy oranı değil sosyal kümelemedir. Aralarında dönem dönem geçişkenlikler olabilir. Kümeleme analizi bize göstermektedir ki Türk siyasetinin geleceğini birinci küme etkileyecektir. Bu ekti sadece siyasetle sınırlı kalmayacak, siyaset dışı alanlarda da etkisini gösterecektir. Bu araştırmadan hareketle baktığımızda klasik anlamda 60'a 40'tan 70'e 30'a doğru evrilmiştir.

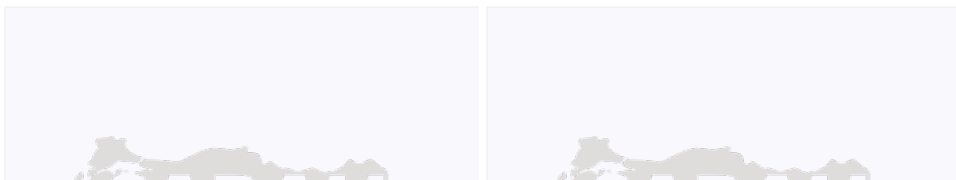
HDP İLE YAKINLAŞMA CHP İÇİN ÇOK PROBLEMLİ

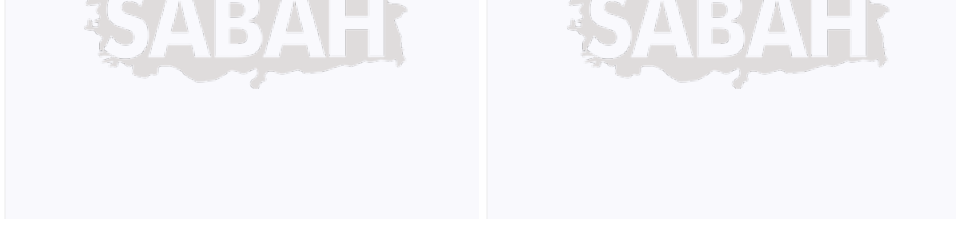
-Şu anda referandum sürecinde CHP ve HDP aynı safta yer alıyor. Bu beraberinde bir yakınlaşmayı da getirebilir. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Elde veriler şunu gösteriyor ki MHP'nin anayasa konusunda AK Parti ile birlikte hareket etmesinden sonra CHP ya yalnızlığı ya da HDP ile ittifakı tercih edecek. Bu CHP için oldukça problemlidir. CHP solcu bir parti olmakla beraber, aynı zamanda milliyetçi ve ulusalcı seçmeni de barındıran bir partidir. HDP'nin tezlerine karşı parti içinde köklü bir duruş vardır. Her halükarda bu yakınlık CHP için problem üretecek bir tutumdur. İki partinin Türkiye içinde ittifak halinde hareket etmesinden ziyade, ülke içi problemleri batı kamuoyuna şikayet etme konusunda ortak tutumları göze çarpmaktadır.

HDP'NİN OY ORANI %8'DE DONDU

-HDP'nin oy oranında 1 Kasım'dan bu yana değişiklik var mı?

Uzun süredir HDP'nin oy oranı %7-8 bandında donmuş durumdadır. Bunu değiştirecek bir etken de bugünkü şartlarda gözüküyor. Terörün gerilemesinden sonra başta AK Parti olmak üzere bütün siyasi partiler bölgede kendini göstermeye başladı. Bu durum tabloyu daha da değiştirebilir.

ERDOĞAN KARŞISINDA ÇATI ADAYIN ŞANSI YOK

-Erdoğan karşısına yine bir çatı aday çıkarılabilir mi?

Çatı aday çıkarma konusu MHP'nin tutumu belirler. Bu çatı aday formülünde de 3 partinin biraraya gelmesi gerekiyor. 7 Haziran'da MHP ile HDP'nin biraraya asla gelmediğini gördük. HDP'nin bugünkü pozisyonuna bakılırsa MHP'nin asla yanaşmayacağı bir formül olur. CHP ile HDP'nin çatı adayının da rekabet açısından bir karşılığı yoktur. Ekmelettin İhsanoğlu çatı adaylığı sürecinde FETÖ desteği de vardı. Bugün o desteğin bulunmadığını da gözden kaçırmamak gerekir.

HALK EKONOMİ KONUSUNDA ERDOĞAN'A GÜVENİYOR

-Halk ekonomik krizden korkuyor mu?

Yaptığımız son araştırmada halkın ekonomik beklentilerinde kayda değer bir olumsuzluk yoktu. Hükümetin ekonomik krizler konusunda deneyimli olması, 4'e yakın küresel kriz atlatmış olması ve 15 Temmuz sonrası Cumhurbaşkanı'na ve hükümete güvenin yükselmiş olması bugünkü ekonomik gelişmelerin dinamik bir yönetimle teğet geçeceğini düşünüyorum.

ORTADOĞUDA BARIŞ EN ÇOK TÜRKİYE'Yİ ETKİLEYECEK

-Dış politika konusunda karamsar mısınız?

Değilim, bilakis karamsarlık döneminin bittiğini düşünüyorum. Trump ile birlikte ABD'nin anlamsız politikalarının daha anlaşılır hale geleceğine inanıyorum. Cumhuriyetçilerin klasik Ortadoğu politikalarına dönmesi durumunda Türkiye, Suudi Arabistan ve İsrail'in daha önem kazanacağı bir döneme gireceğiz. Suriye ve Irak sorununda Türkiye, Rusya ve İran hatta ABD ortak bir çözüm üretecek pozisyonda duruyor. Artık savaşın tüm tarafları savaştan yorulmuş durumda. Bölgenin

istikrara doğru evrilmesinden başka bir çare yok. Bu bölgenin istikrarından her açıdan en karşı çıkacak olan ülkenin Türkiye olduğunu da unutmamak gerekir.

CUMHURBAŞKANI'NIN TEPKİSİ AB'Yİ GERÇEKÇİ ZEMİNE ÇEKTİ

-Türkiye ile AB arasında gerilim had safhaya yükseldi. Tansiyon düşer mi? Kamuoyunun tepkisi hangi yönde?

Kamuoyunun AB'den eskiden olduğu kadar ekonomik beklentisi yok. Türkiye için önemli olan AB standartlarında bir ülke olmak ve bu seviyede tutmak. Bugünkü pozisyona bakılacak olursa AB ile Türkiye karşılıklı en ağır tavırlarını koyarak en yüksek düzeyde pozisyonlarını aldılar. Sayın Cumhurbaşkanı tepkisini en yüksekte dillendirerek AB'yi gerçekçi bir müzakere zeminine çekmiş oldu. Türkiye ve AB de karşılıklı birkaç zıtlama ile ilişkilerin kopmayacağını biliyor. Bundan ileriye söylenecek bir söz yoktur. Son bir haftalık demeçlere bakacak olursak karşılıklı ılımlı mesajlar ve diplomasi tekrar başlamıştır.

SABAH